

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. gegužės 5 d. Nr. 21RE-371
(AG-148/07-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo viešosios įstaigos (duomenys neskelbtini) patikslintą skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos raštų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Viešoji įstaiga (duomenys neskelbtini) (toliau – VŠĮ (duomenys neskelbtini), pareiškėjas) patikslintu skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija, atsakovė) 2025-01-27 raštą Nr. A63-14/25(3.2.1Mr-PAS) (toliau – 2025-01-27 raštas) ir 2025-02-20 raštą Nr. A63-26/25(3.2.1Mr-PAS) (toliau – 2025-02-20 raštas) kaip nepagrįstus ir neteisėtus; 2) įpareigoti Administraciją pradėti vidinį tyrimą dėl „Šv. Kristoforo“ apdovanojimo teisėtumo A. K.-J. (toliau – ir Laureatė), panaikinti skirtą apdovanojimą ir paneigti viešai pateiktą klaidingą informaciją; 3) įpareigoti Administraciją pateikti visus prašomus dokumentus (liudijimai apie Laureatės atliktus darbus, balsavimo protokolas, įsakymas apdovanoti ir kiti susiję dokumentai), susijusius su minėto apdovanojimo skyrimu Laureatei; 4) įpareigoti Administraciją ištaisyti oficialioje internetinėje svetainėje pateikiamą klaidingą informaciją apie VŠĮ (duomenys neskelbtini) vadovybę, nurodant tikrąją vadovę N. B.

Paaikino, kad pareiškėjas 2024-12-27 ir 2025-01-29 kreipėsi į Administraciją prašydamas atlikti vidinį tyrimą dėl „Šv. Kristoforo“ apdovanojimo teisėtumo. Prašymuose išsamiai nurodė konkrečias aplinkybes, faktus ir pateikė įrodymus apie galimus teisės aktų ir skaidrumo, objektyvumo bei teisėtumo principų, numatytų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnyje, pažeidimus.

Ginčijamais raštais Administracija atsisakė pradėti vidinį tyrimą dėl „Šv. Kristoforo“ apdovanojimo teisėtumo Laureatei bei atsisakė pateikti prašomus dokumentus, susijusius su šio apdovanojimo skyrimu. Administracija atsisakė pradėti vidinį tyrimą, pateikdama nemotyvuotus ir nepagrįstus atsakymus, išsigalvojant keistas atsisakymo priežastis. Toks neveikimas pažeidžia VAI 3 straipsnyje įtvirtintus teisėtumo, objektyvumo ir skaidrumo principus. Šiuo atveju buvo akivaizdžiai pažeistas viešasis interesas, viešai priskiriant visos organizacijos VŠĮ (duomenys neskelbtini) kolektyvinį darbą vienai Laureatei, taip klaidinant visuomenę apie tikrąją veiklos mastą ir indėlį. Be to, toks nepagrįstas ir klaidinantis veiksmų priskyrimas grubiai pažeidžia konstitucinę teisę į orumą (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 21 straipsnis), kuri iki šiol toliau pažeidžiama neteisėtais Administracijos veiksmais ir neveikimu, žemindama VŠĮ (duomenys neskelbtini), jos atliktus darbus priskirdama kitam. Administracija šiuo apdovanojimo sprendimu neteisėtai priskyrė visos organizacijos VŠĮ (duomenys neskelbtini) atliktus darbus vienai Laureatei, tuo ribodama galimybę

organizacijai naudotis savo veiklos rezultatais ir pasiekimais viešojoje erdvėje. Dėl šios situacijos VŠĮ (duomenys neskelbtini) patiria tiesioginę reputacinę (neturtinę) ir turtinę žalą, nes klaidinama visuomenė, partneriai ir rėmėjai dėl tikrojo darbų autoriaus, taip ribojant organizacijos galimybes tinkamai vykdyti veiklą ir pritraukti finansavimą.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.24 straipsnį savivaldybė, paskleidusi asmens reputaciją žeminančius ir tikrovės neatitinkančius duomenis, privalo atlyginti asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą, nes turėjo pareigą žinoti, jog paskleisti duomenys neatitinka tikrovės. Ir asmuo turi teisę reikalauti teismo tvarka paneigti paskleistus duomenis, žeminančius jo garbę ir orumą ir neatitinkančius tikrovės, taip pat atlyginti tokių duomenų paskleidimu jam padarytą turtinę ir neturtinę žalą. Šio straipsnio taisyklės taip pat yra taikomos ginant pažeistą juridinio asmens dalykinę reputaciją.

Be to, Administracija nepagrįstai atsisakė pateikti pareiškėjo prašomus dokumentus, susijusius su apdovanojimo skyrimo aplinkybėmis, taip pažeisdama Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą ir VAĮ.

Oficialioje Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) internetinėje svetainėje pateikiama klaidinanti informacija, kad A. K.-J. yra VŠĮ (duomenys neskelbtini) direktorė. Pareiškėjas 2025-03-05 pateikė oficialų prašymą Administracijai ištaisyti šią klaidingą informaciją, tačiau iki šiol 2025-02-14 gautas tik 2025-03-05 automatinis atsakymas be registracijos numerio ir konkrečių veiksmų, tyrimas nėra pradėtas.

Pareiškėjo teigimu, šis kontekstas suteikiant apdovanojimą nepatikrinus ir vienašališkai, atsisakant pradėti tyrimą, atsisakant pateikti dokumentus susijusius su apdovanojimu, atsisakant panaikinti klaidingą informaciją savivaldybės internetinėje svetainėje, kelia pagrįstų abejonių dėl galimo nepotizmo atvejo. Nesuprantama, kokį ryšį turi Administracijos struktūra ir darbuotojai su visai atskira VŠĮ (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas prašo skundą nagrinėti rašytinio proceso tvarka.

Atsakovė Administracija su pareiškėjo skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime paaiškino, kad Vilniaus miesto globėjo Šv. Kristoforo statulėlė – tradicinis ir garbingas Vilniaus miesto savivaldybės apdovanojimas (toliau – ir Apdovanojimas), kuris kasmet įteikiamas per metus labiausiai nusipelnusiems vilniečiams, sostinėje veikiančioms bendrovėms ir organizacijoms, tačiau nėra numatyta, kokioms aplinkybėms esant ar kokius nusižengimus nustačius apdovanojimas galėtų būti atimtas. Nuostatuose Apdovanojimo panaikinimas ar atėmimas nėra numatytas. Apdovanojimo reikšmė nėra griežtai reglamentuota ir apibrėžta, tačiau jokiais atvejais negali būti vertinama kaip kokybės ženklas ar garanto suteikimas. Toks vertinimas nekyla iš Nuostatų turinio ir nėra niekur įtvirtintas. Apdovanojimu nėra suteikiama jokių privilegijų ar naudų. Apdovanojimo reikšmė labiau sietina su simboliškai padėka už asmenų veiklą ir praeities darbus.

Administracija laikosi pozicijos, kad pareiškėjas neturi reikalavimo teisės panaikinti skirtą Apdovanojimą, remiantis tuo, kad pareiškėjas yra netinkamas subjektas teikti skundą dėl ginčijamų raštų, kuriais atsisakyta panaikinti skirtą Apdovanojimą. Suinteresuoto asmens teisė kreiptis į teismą, šiuo konkrečiu atveju į Komisiją, nereiškia teisės reikalauti panaikinti ginčijamus raštus, kurie yra informacinio pobūdžio, jais nėra priimtas sprendimas pareiškėjo atžvilgiu, taip pat raštais nėra pažeidžiama pareiškėjo subjekcinė teisė ar įstatymu saugomas interesas.

Teismų praktikoje ne kartą yra pabrėžta, kad į teismą gali kreiptis dvi subjektų grupės: 1) subjektai, ginantys jiems patiems priklausančią teisę arba jų pačių įstatymų saugomą interesą; 2) subjektai, ginantys viešąjį interesą įstatymo pagrindu. Administracijos nuomone, pareiškėjas nėra įstatymo įgaliotas subjektas ginti viešąjį interesą. Abstraktaus pobūdžio suinteresuotumas, kad būtų pašalintas viešojo intereso pažeidimas, nereiškia gintino teisme/Komisijoje suinteresuotumo. Viešąjį interesą įstatyme numatytais atvejais yra įgalioti ginti prokuroras, valstybės ir savivaldybių institucijos. Pareiškėjas, kaip privatus subjektas, teisme galėtų ginti tik savo pažeistas teises ir interesus ir negali perimti viešojo intereso gynimo iš įstatymu paskirtų subjektų.

Be kita ko, kuomet skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai jokių teisinių pasekmių nesukelia, jis negali būti ginčo administraciniame teisme/Komisijoje objektu. Nagrinėjamu atveju

pareiškėjas neįrodė ir šiuo atveju negali būti tenkinamas pareiškėjo reikalavimas, nes jis pats iš esmės negali būti ginčo/bylos dalyku.

Apdovanojimo skyrimo Laureatei metu galiojo Savivaldybės mero 1998-12-18 potvarkiu Nr. 659 „Dėl Šv. Kristoforo statulėlės įsteigimo“ patvirtinti Šv. Kristoforo statulėlės apdovanojimo nuostatai (toliau – ir Nuostatai). Vadovaujantis Nuostatais, nors Šv. Kristoforo statulėlės steigėja yra Savivaldybė ir Šv. Kristoforo statulėlę įteikia Savivaldybės meras, tačiau kandidatus apdovanoti šia statulele išrenka, sprendimus priima Šv. Kristoforo apdovanojimo komitetas (toliau – Komitetas). Komitetą sudaro iškilūs įvairių profesijų atstovai, kurie susipažinę su visų pateiktų kandidatų įvairiose veiklos srityse darbais ir nuopelnais, išrenka dešimt per metus labiausiai nusipelnusių mūsų miestui ir vilniečiams.

Apdovanojimo skyrimo Laureatei metu veiklą vykdė Savivaldybės mero 2021-11-16 potvarkiu Nr. 22-241/21 „Dėl mero 2020-11-19 potvarkio Nr. 22-177/20 „Dėl apdovanojimų Šv. Kristoforo statulėlėmis komiteto sudarymo“ pakeitimo“ (<https://aktai.vilnius.lt/document/30363865>) sudarytas Komitetas, kurio tik 2 nariai iš 11 sietini su Savivaldybe. Tokiu būdu užtikrinamas skaidrumas ir sumažinama bet kokia įtaka Apdovanojimo skyrimo procesui.

Atitinkamai, yra akivaizdu, kad sprendimas dėl Apdovanojimo Laureatei skyrimo buvo priimtas ne Savivaldybės, o Komiteto narių, kurie didžiąja dauguma yra nepriklausomi, ne Administracijos darbuotojai ir tikrai nepavaldūs Administracijai, todėl Administracija laikosi pozicijos, kad pareiškėjo prašymas pradėti vidinį tyrimą dėl Apdovanojimo teisėtumo Laureatei, nėra pagrįstas ir negali būti tenkinamas.

Skundžiamais raštais buvo išsamiai ir motyvuotai pagrįstas sprendimas netenkinti prašymo panaikinti skirtą Apdovanojimą, nurodant, kad vidinis tyrimas nebus atliekamas, dėl jau anksčiau išdėstytų aplinkybių, t. y. dėl to, kad Apdovanojimas skiriamas nepriklausomo Komiteto, kuris nėra pavaldus Administracijai, todėl vidinio tyrimo atlikimui nei faktinių, nei teisinių pagrindų nėra. Administracija pažymėjo, kad reikalavimo teisė nėra absoliuti, nesusijęs subjektas negali reikalauti atlikti vidinį tyrimą, reikalavimus grįsdamas subjektyviomis aplinkybėmis, asmenine nuomone ir suvokimu.

Dėl prašomų dokumentų pateikimo atsakovė paaiškino, kad atnaujintuose Nuostatuose aiškiai ir nedviprasmiškai yra nurodoma, kad „18. Komiteto nariai negali viešinti Komiteto posėdžių informacijos, vertinimų procedūrų bei kitos su Apdovanojimais susijusios Komiteto veiklos informacijos. Prieš pirmąjį komiteto posėdį Komiteto nariai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą“. Be kita ko, „26. Kandidatūrų teikėjų, kandidatų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą“. Duomenys, kuriuos vertinant buvo skirtas Apdovanojimas, pareiškėjui negali būti pateikti, pareiškėjas nėra tinkamas subjektas tokio pobūdžio prašymui teikti, prašymas yra perteklinis. Be kita ko, kito asmens duomenys, šiuo atveju Laureatės, atlikti darbai ar kitos aplinkybės, kurias įvertinus skirtas Apdovanojimas, nėra duomenys, kuriuos pareiškėjas, kaip ne Apdovanojimą skiriančio Komiteto narys, galėtų vertinti.

Dėl įpareigojimo ištaisyti klaidingą informaciją atsakovė nurodė, kad Savivaldybės internetinėje svetainėje informacija, kad A. K.-J. yra VšĮ (duomenys neskelbtini) direktorė, nebėra rodoma.

Dėl skundžiamų raštų teisėtumo atsakovė nurodė, kad šie raštai negali būti administracinės bylos dalyku, nes jie yra informacinio pobūdžio ir nesukelia pareiškėjai jokių teisinių pasekmių. Skundžiamuose raštuose pareiškėjo atžvilgiu nėra jokių imperatyviai suformuluotų jai privalomų elgesio taisyklių, teisių ir pareigų, šiais raštais pareiškėjo atžvilgiu nėra taikytos neigiamo poveikio priemonės ir jie yra tik informacinio-aiškinamojo pobūdžio dokumentai, patys savaime nesukeliantys pareiškėjui teisinių pasekmių, todėl negali būti nagrinėjimo teisme/Komisijoje dalyku. Administracija laikosi pozicijos, kad pareiškėjui pateikti atsakymai yra išsamūs, motyvuoti ir jų naikinti nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo.

Atsakovė atkreipė dėmesį, kad Nuostatai, kurių pagrindu skiriami Apdovanojimai, buvo peržiūrėti ir atnaujinti. Šiuo metu galioja Savivaldybės mero 2024-11-08 potvarkiu Nr. 955-1430/24 „Dėl Apdovanojimų Šv. Kristoforo statulėlėmis nuostatų tvirtinimo“ patvirtinti Nuostatai, tačiau ir naujuose Nuostatuose nėra įtvirtinta Apdovanojimo panaikinimo, netekimo tvarka.

Skundas atmestinas

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Administracijai pateikė 2024-12-27 skundą „Dėl nepagrįsto ir neteisėto „Šv. Kristoforo“ apdovanojimo suteikimo A. K.-J.“, kuriuo prašė: 1) pradėti vidinį tyrimą: ištirti aplinkybes, kuriomis Laureatei buvo skirtas Apdovanojimas, išsiaiškinti, ar nebuvo pažeisti skaidrumo, teisingumo ir viešojo intereso principai bei ar nebuvo galimo nepotizmo / protekcionizmo požymių; ištirti, ar Apdovanojimas nebuvo suteiktas pateikiant klaidingą informaciją apie realų Laureatės nuopelnų mastą; 2) panaikinti neteisėtą sprendimą remiantis VAĮ 16 straipsniu bei atsižvelgiant į tai, kad galimai buvo pažeistos teisės normos (korupcijos prevencijos, viešųjų ir privačių interesų derinimo ir kt.); panaikinti Savivaldybės sprendimą dėl Apdovanojimo skyrimo Laureatei; 3) užkirsti kelią tolimesnėms pažeidimo pasekmėms: peržiūrėti Apdovanojimo skyrimo procedūrą, kad būtų užtikrinta išsami faktų ir kandidatų nuopelnų patikra, nepriklausomas vertinimas, griežtos informacijos tikrinimo taisyklės bei skaidrumo reikalavimai; įdiegti papildomas priemones (pavyzdžiui, privalomą konsultavimąsi su teisėsaugos institucijomis ar liudytojais), kurios užkirstų kelią galimiems melagingiems ar nepatikrintiems teiginiams apie asmens nuopelnus; 4) pateikti motyvuotą atsakymą: vadovaujantis VAĮ 14 straipsniu el. paštu pateikti rašytinį, motyvuotą atsakymą, kuriame būtų išdėstyti priimti sprendimai ir atlikto tyrimo išvados; reguliariai informuoti pareiškėją apie tyrimo eigą.

Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, ginčijamu 2025-01-27 raštu informavo, kad Apdovanojimo skyrimo Laureatei metu galiojo Savivaldybės mero 1998-12-18 potvarkiu Nr. 659 patvirtinti Nuostatai. Vadovaujantis Nuostatais, nors Šv. Kristoforo statulėlės steigėja yra Savivaldybė ir Šv. Kristoforo statulėlę įteikia Savivaldybės meras, tačiau kandidatus apdovanoti šia statulėle išrenka, sprendimus priima Komitetas. Didžioji Komiteto dalis yra ne Administracijos darbuotojai ar atstovai. Pavyzdžiui, Apdovanojimo skyrimo Laureatei metu veiklą vykdė Komitetas, kurio tik 2 nariai iš 11 sietini su Savivaldybe (rašte išvardintos Komiteto narių pavardės). Tokiu būdu užtikrinamas skaidrumas ir sumažinama bet kokia įtaka Apdovanojimo skyrimo procesui. Sprendimas dėl konkrečios nominacijos nustatymo ir Apdovanojimo skyrimo priimamas ne Savivaldybės, o Komiteto narių, kurie absoliučia dauguma nėra niekaip pavaldūs Administracijai. Nuostatuose Apdovanojimo panaikinimas ar atėmimas nėra numatytas. Teisės aktuose nenumatyta Savivaldybės teisė atlikti vidinį tyrimą ir panaikinti Komiteto sprendimą. Atsakovė pastebėjo, kad Apdovanojimo reikšmė nėra griežtai reglamentuota ir apibrėžta, tačiau jokiais atvejais negali būti vertinama kaip kokybės ženklas ar garanto suteikimas. Toks vertinimas nekyla iš Nuostatų turinio ir nėra niekur įtvirtintas. Apdovanojimu nėra suteikiama jokių privilegijų ar naudų. Apdovanojimo reikšmė labiau sietina su simboline padėka už asmenų veiklą ir praeities darbus. Taip pat atsakovė informavo, kad Nuostatai neseniai buvo peržiūrėti ir atnaujinti. Nurodė, kad atsižvelgdama į skunde išdėstytus pastebėjimus, Administracija apsvarstys galimybę Nuostatus toliau tobulinti, įtraukti papildomas nuostatas ir įdiegti papildomas priemones skaidrumui užtikrinti.

Pareiškėjas Administracijai pateikė 2025-01-29 skundą „Dėl Šv. Kristoforo statulėlės apdovanojimo skyrimo teisėtumo A. K.-J.“, kuriuo pakartotinai prašė: 1) nedelsiant inicijuoti vidinį tyrimą dėl Apdovanojimo skyrimo Laureatei pagrįstumo ir teisėtumo; 2) patikrinti visą su Apdovanojimu susijusią informaciją, įskaitant pateiktus nuopelnų įrodymus ir jų atitikimą Nuostatuose numatytiems kriterijams; 3) pateikti visą su Apdovanojimu susijusią informaciją, įskaitant pateiktus nuopelnų įrodymus ir jų atitikimą Nuostatuose numatytiems kriterijams; 4) panaikinti Apdovanojimą, jei tyrimo metu paaiškėtų, kad jis buvo skirtas remiantis klaidinga, nepatikrinta ar melaginga informacija.

Administracija ginčijamu 2025-02-20 raštu informavo pareiškėją, kad į jo skundą jau buvo pateiktas 2025-01-27 atsakymas, kuriame Administracija išsamiai paaiškino Apdovanojimo suteikimo procedūrą ir informavo, kad Nuostatuose Apdovanojimo panaikinimas ar atėmimas nėra

numatytas. Taip pat informavo, kad Savivaldybės mero 2024-11-08 potvarkiu Nr. 955-1430/24 „Dėl Apdovanojimų Šv. Kristoforo statulėlėmis nuostatų tvirtinimo“ patvirtinti nauji Nuostatai. Nurodė, kad Administracija, atsižvelgdama į skunde išsakytas pastabas, apsvarstys galimybę Nuostatus toliau tobulinti, įtraukti papildomas nuostatas ir įdiegti papildomas priemones skaidrumui užtikrinti.

Pareiškėjas Administracijai pateikė 2025-03-05 Prašymą ištaisyti klaidingą informaciją Savivaldybės internetinėje svetainėje. Nurodė, kad Savivaldybės internetinėje svetainėje <https://vilnius.lt/struktura-ir-kontaktai/> VŠĮ (duomenys neskelbtini) vadove klaidingai nurodyta A. K.-J., kadangi jos, kaip generalinės direktorės, įgaliojimai pasibaigė dar 2022-08-29. Prašė atnaujinti informaciją ir internetinėje svetainėje nurodyti tikrąją VŠĮ (duomenys neskelbtini) mokyklos vadovę – generalinę direktorę N. B.

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl 2025-01-27 rašto ir 2025-02-20 rašto teisėtumo ir pagrįstumo, taip pat dėl Administracijos pareigos atlikti pareiškėjo prašomus veiksmus: pradėti vidinį tyrimą dėl Apdovanojimo Laureatei teisėtumo, panaikinti skirtą Apdovanojimą ir paneigti viešai pateiktą klaidingą informaciją; pateikti pareiškėjui jo prašomus dokumentus, susijusius su Apdovanojimo skyrimu Laureatei; ištaisyti Savivaldybės interneto svetainėje pateikiamą informaciją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau – TGIDPNĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) ir kiti teisės aktai.

TGIDPNĮ tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAI nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (TGIDPNĮ 1 straipsnio 1 dalis).

TGIDPNĮ 3 straipsnyje duomenys apibrėžiami kaip užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (3 straipsnio 3 dalis), o informacija – kaip žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas (3 straipsnio 9 dalis).

Pagal TGIDPNĮ 4 straipsnio 1 dalį institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

TGIDPNĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys (1 punktas); duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis (2 punktas); teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais (3 punktas); objektyvumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs (4 punktas); pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis (5 punktas); duomenų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos (6 punktas); abipusio naudojimo – institucija ir valstybės valdomas subjektas pareiškėjui pateiktus duomenis prireikus vėliau naudoja patys (7 punktas); nediskriminavimo – duomenų pakartotinio naudojimo sąlygos turi būti tokios, kad būtų nediskriminuojami pareiškėjai, naudojantys duomenis tam pačiam (komerciniam arba nekomerciniam) tikslui (8 punktas).

Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka (TGIDPNĮ 13 straipsnio 1 dalis).

VAĮ 2 straipsnyje nustatyta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis).

VAĮ 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: atsakomybės už priimtus sprendimus, draudimo keisti į blogąją pusę, efektyvumo, įstatymo viršenybės, išsamumo, lygiateisiškumo, naujovių ir atvirumo permainoms, nepiktnaudžiavimo valdžia, objektyvumo, proporcingumo, skaidrumo, subsidiarumo, vieno langelio.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; administracinio sprendimo data; administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai; administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pasisakęs, kad VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022-08-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-1440/2014; 2012-01-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A756-35/2012, kt.).

Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Asmenų skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ir administracinių sprendimų nagrinėjami VAĮ trečiajame skyriuje, reglamentuojančiame administracinę procedūrą, nustatyta tvarka, į skundus atsakoma laikantis VAĮ nustatytos tvarkos.

Taisyklėse nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (35 punktas). Pagal Taisyklių 45 punktą į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas 2024-12-27 skunde ir 2025-01-29 skunde išdėstė aplinkybes dėl Laureatei, pareiškėjo nuomone, neteisėtai skirto Apdovanojimo. Nurodė, kad VŠĮ (duomenys neskelbtini) ir kitų asmenų (partnerių, savanorių) pasiekti projektinės veiklos rezultatai buvo nepagrįstai priskirti vienai Laureatei; skiriant Apdovanojimą galimai buvo pažeisti VAĮ įtvirtinti objektyvumo, proporcingumo, skaidrumo principai; Laureatei suteiktas neteisėtas prestižinis bei konkurencinis pranašumas; pareiškėjas patiria turtinę ir neturtinę žalą, kadangi yra klaidinama visuomenė, partneriai ir rėmėjai.

Taigi, 2024-12-27 kreipimasis ir 2025-01-29 kreipimasis laikytini skundais VAĮ 2 straipsnio 12 dalies prasme, nes juose dėstomos aplinkybės, susijusios su pareiškėjo galimai pažeistomis

teisėmis ir teisėtais interesais. Pareiškėjas 2025-01-29 skundu taip pat prašė pateikti visą su Laureatei skirtu Apdovanojimu susijusią informaciją. Administracija, būdama viešojo administravimo subjektu, turėjo išnagrinėti pareiškėjo skundus pagal Administracijai priskirtą kompetenciją ir pateikti pareiškėjui VAĮ reikalavimus atitinkančius atsakymus. Taip pat Administracija turėjo pateikti pareiškėjui jo prašomą informaciją arba nurodyti atsisakymo pateikti prašomą informaciją priežastis.

Iš byloje esančių dokumentų ir viešai skelbiamos informacijos matyti, kad Apdovanojimas Laureatei buvo skirtas 2023 metais už 2022 metų pasiekimus. Apdovanojimo Laureatei įteikimo metu galiojo Vilniaus miesto mero 1998-12-18 potvarkiu Nr. 659 patvirtinti Nuostatai. Nuostatuose nurodyta, kad Šv. Kristoforo statulėle kiekvienais metais apdovanojami labiausiai Vilniaus miestui nusipelnę žmonės ir organizacijos (fiziniai ir juridiniai asmenys) už šiuos pasiekimus: verslo (didžiausios investicijos, sukurta naujų darbo vietų); kultūros ir meno; sporto; švietimo ir mokslo; sveikatos apsaugos; teisėsaugos; turizmo; už labdarinę veiklą. Gali būti apdovanojama ir už kitų sričių laimėjimus (1 punktas). Kandidatus apdovanoti Šv. Kristoforo statulėlė renka Šv. Kristoforo apdovanojimo komitetas (toliau – Komitetas) savo posėdyje (4 punktas). Komitetą sudaro Savivaldybės įstaigų, organizacijų atstovai. Komiteto narių kadencija – 2 metai (5 punktas). Kandidatus apdovanoti Šv. Kristoforo statulėle siūlo įstaigos, organizacijos iki Komiteto oficialiai paskelbto pirmojo posėdžio pradžios (6 punktas). Komitetas kiekvieną kandidatūrą svarsto atskirai. Jeigu nėra vieningos nuomonės, gali būti balsuojama (13 punktas). Šv. Kristoforo statulėlę įteikia Vilniaus miesto meras, remdamasis Komiteto sprendimais (17 punktas).

Savivaldybės mero 2021-11-16 potvarkiu Nr. 22-241/21 „Dėl mero 2020-11-19 potvarkio Nr. 22-177/20 „Dėl apdovanojimų Šv. Kristoforo statulėlėmis komiteto sudarymo“ pakeitimo“ buvo sudarytas Komitetas, kuris vykdė veiklą Apdovanojimo skyrimo Laureatei metu. Atsakovė atsiliepime paaiškino, kad tik du Komiteto nariai iš vienuolikos buvo Savivaldybės darbuotojai.

Pareiškėjo 2024-12-27 ir 2025-01-29 skundų pateikimo ir ginčijamų raštų priėmimo metu galiojo atnaujinti Nuostatai, patvirtinti Savivaldybės mero 2024-11-08 potvarkiu Nr. 955-1430/24. Šiuose Nuostatuose nurodyta, kad Apdovanojimui gauti kandidatūras gali teikti fiziniai ir juridiniai asmenys (4 punktas). Apdovanojimų paskirtis – pristatyti Vilniaus ir Lietuvos visuomenei Apdovanojimų laureatus, jų iškilus darbus ir nuopelnus Vilniui ir vilniečiams, įkvėpti Vilniaus gyventojus, Vilniuje veikiančius juridinius asmenis iškiliems darbams, pasiekimams, pokyčiams mieste, unikalioms ar inovatyvioms veikloms (5 punktas). Apdovanojimais skiriami už nuopelnus ir svarų indėlį kultūros ir meno, inovacijų ir verslo, švietimo ir mokslo, sveikatos, teisėsaugos, aplinkos apsaugos, socialinės gerovės, sporto ar kitose srityse (6 punktas). Komitetas sudaromas iš vicemero (Komiteto pirmininkas), kuruojančio kultūros sritį, mero patarėjo (Komiteto pirmininko pavaduotojas) ir 8 savo veiklos srityse pasižymėjusių, kompetentingų atstovų (kultūros, verslo, švietimo, sporto, medicinos, aplinkosaugos bei kt.). Komiteto narių kadencijos trukmė – 3 metai (11 punktas). Komiteto nariai negali viešinti Komiteto posėdžių informacijos, vertinimų procedūrų bei kitos su Apdovanojimais susijusios Komiteto veiklos informacijos. Prieš pirmąjį Komiteto posėdį Komiteto nariai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą (18 punktas). Remiantis Komiteto sprendimais Šv. Kristoforo statulėles kiekvienais metais įteikia Meras iškilmingos ceremonijos metu (21 punktas). Kandidatūrų teikėjų, kandidatų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą (26 punktas).

Taigi, vadovaujantis minėtu teisiniu reglamentavimu, kandidatus apdovanoti Šv. Kristoforo statulėle išrenka ir sprendimus dėl apdovanojimo skyrimo priima Komitetas, kuris nėra pavaldus Administracijai. Apdovanojimais įteikiami remiantis Komiteto priimtais sprendimais. Nuostatuose nėra įtvirtinta paskirto Apdovanojimo peržiūrėjimo ar panaikinimo tvarka.

Komisija, įvertinusi aptartą reglamentavimą, pareiškėjo skundų ir ginčijamų raštų turinį, daro išvadą, kad atsakovė ginčijamais raštais tinkamai atsakė į pareiškėjo skunduose suformuluotus prašymus, išsamiai ir motyvuotai paaiškindama, kad teisės aktuose nenumatyta Administracijos teisė

atlikti vidinį tyrimą dėl skirto Apdovanojimo, taip pat nenumatyta teisė panaikinti Komiteto sprendimą. Pažymėtina, kad VAI 16 straipsnis nustato teisę viešojo administravimo subjektui pripažinti netekusiu galios (panaikinti) savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą. Nagrinėjamu atveju Apdovanojimas Laureatei buvo skirtas nepriklausomo Komiteto, kuris nėra pavaldus Administracijai. Komisijos vertinimu, atsakovė pagrįstai atsisakė tenkinti pareiškėjo prašymus pradėti vidinį tyrimą, panaikinti Laureatei skirtą apdovanojimą ir užkirsti kelią tolimesnėms pažeidimo pasekmėms. Ginčijamuose raštuose pateikta informacija atitinka pareiškėjo skundų turinį, pareiškėjui motyvuotai paaiškinta, dėl kokių priežasčių jo prašymai negali būti tenkinami, todėl pagrindo naikinti ginčijamus raštus nėra. Taip pat nėra pagrindo įpareigoti Administraciją pradėti vidinį tyrimą dėl Laureatei skirto Apdovanojimo teisėtumo, panaikinti Apdovanojimą ir paneigti viešai pateiktą informaciją.

Pažymėtina, kad pagal VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktą prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Pareiškėjas 2025-01-29 skunde iš esmės pakartojo 2024-12-27 skunde išdėstytus prašymus, papildomai prašė pateikti pareiškėjui visą su Apdovanojimo Laureatei skyrimu susijusią informaciją. Komisijos vertinimu, atsakovė ginčijamu 2025-02-20 raštu tinkamai informavo pareiškėją, kad į jo skundą jau buvo pateiktas atsakymas. Dėl pareiškėjo prašymo pateikti visą su Apdovanojimo Laureatei skyrimu susijusią informaciją pažymėtina, kad pareiškėjas prašė pateikti informaciją, susijusią su kitu fiziniu asmeniu. TGIDPNĮ nuostatos nenumato viešojo administravimo subjekto pareigos duomenų gavėjui teikti duomenis apie kitą privatų fizinį asmenį. Kaip minėta, skundų pateikimo metu galiojantys Nuostatai numatė, kad Komiteto nariai negali viešinti Komiteto posėdžių informacijos, vertinimų procedūrų bei kitos su Apdovanojimais susijusios Komiteto veiklos informacijos. Taip pat Nuostatai numatė, kad kandidatūrų teikėjų, kandidatų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą. Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nei Administracijai, nei Komisijai nepateikė jokių įrodymų apie teisėtą pagrindą, kuriuo remdamasis pareiškėjas galėtų reikalauti pateikti duomenis apie kitą privatų fizinį asmenį. Taigi, Komisijos vertinimu, atsakovė pagrįstai nepateikė pareiškėjui prašomos informacijos (dokumentų), susijusios su Apdovanojimo Laureatei skyrimu.

Pareiškėjas skundo ketvirtu reikalavimu prašė įpareigoti Administraciją ištaisyti oficialioje internetinėje svetainėje pateikiamą klaidingą informaciją apie VšĮ (duomenys neskelbtini) vadovybę. Nurodė, kad svetainėje klaidingai teigiama, jog A. K.-J. yra VšĮ (duomenys neskelbtini) direktorė, nors jos įgaliojimai pasibaigė dar 2022-08-29.

Atsakovės su atsiliepimu pateiktas Savivaldybės interneto svetainės išrašas patvirtina, kad informacija apie A. K.-J. pareigas VšĮ (duomenys neskelbtini) šiuo metu nėra viešai skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas; materialinių teisinių prielaidų ginti asmens pažeistą teisę ar įstatymo saugomą interesą nebuvimas yra pagrindas skundą atmesti (LVAT 2014-11-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A822-1279/2014; 2013-07-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A858-610/2013, kt.).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas, siekdamas apginti savo pažeistą teisę, prašė įpareigoti Administraciją pašalinti klaidingus duomenis iš interneto svetainės, kurioje jie buvo paviešinti. Kadangi Administracija savo iniciatyva tenkino šį pareiškėjo reikalavimą, t. y. pašalino minėtą viešai skelbtą informaciją, Komisijos vertinimu ginčo dalykas dėl šio skundo reikalavimo išnyko. Komisijos

sprendimas tenkinti pareiškėjo skundo ketvirtą reikalavimą negalėtų pakeisti tarp šalių susiklosčiusio materialinio teisinio santykio, todėl šis skundo reikalavimas atmestinas.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad į pareiškėjo skundus buvo atsakyta Administracijos kompetencijos ribose. Skundžiamuose raštuose išdėstytos informacijos pateikimas atitinka pareiškėjo skundų turinį ir tokios informacijos pateikimas laikytinas tinkamu. Tai, kad pareiškėjas nesutinka su skundžiamų raštų turiniu, nėra pagrindas pripažinti šių administracinių aktų neteisėtais. Administracija pareiškėjo skundus išnagrinėjo nepažeisdama esminių VAI, TGIDPNĮ ir Taisyklėse nustatytų reikalavimų, todėl pagrindo naikinti ginčijamus raštus skunde nurodytais argumentais nėra. Taip pat nėra pagrindo tenkinti išvestinius skundo reikalavimus – įpareigoti atsakovę pradėti vidinį tyrimą, panaikinti skirtą apdovanojimą, paneigti viešai pateiktą klaidingą informaciją, pateikti pareiškėjui prašomus dokumentus. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo viešosios įstaigos (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas